

SKIPTVET KOMMUNE

**ØKONOMIPLAN
OG
HANDLINGSPROGRAM
2010 - 2013**

Rådmannens forslag

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag/handlingsprogram	3
Innledning	4
Informasjon om økonomiplanmodellen	4
Økonomisk situasjon	5
Diverse forutsetninger for økonomiplanperioden	5
Konsekvensjustert driftsbudsjett	8
Kommentarer til konsekvensjustert driftsbudsjett	9
Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan	10
Økonomisk handlefrihet	10
Nye tiltak i økonomiplanen	11
Kommentarer til nye driftstiltak	13
Investeringsiltak	18
Kommentarer til nye investeringstiltak	21
Endelig budsjettoversikt	23
Hovedoversikt drift – faste priser	23
Hovedoversikt kapital – faste priser	24
Disposisjonsfond	24

SAMMENDRAG/HANDLINGSPROGRAM

Økonomiplanen er i all hovedsak en videreføring av dagens drift. Det er funnet plass til driftstiltak som vi vet vil komme, men ingen av ønskene/behovene fra virksomhetene er tatt inn utover dette.

Kommunen har de siste to årene hatt store investeringer i skolene, ny barnehage, servicekontor og nytt boligfelt. Investeringene medfører også økte driftsutgifter i form av lønninger, renter og avdrag, renhold, oppvarming og vedlikehold.

Virksomhetene signaliserer fortsatt behov for nye driftstiltak, men det er liten økning av de frie inntektene og det foreslås derfor å avvente situasjonen.

I investeringsbudsjettet er nytt vanntårn det største tiltaket. Dette finansieres med økt vannavgift. Øvrige investeringer dekkes med å bruke av disposisjonsfondet.

Hovedtrekkene i handlingsplanen kan kort sammenfattes slik:

DRIFT

Fra konsekvensjustert budsjett

- Nye stillinger Kirkelund skole som følge av elever fra Skiptvet omsorgssenter (dekkes med tilskudd)
- Drift av nye barnehageplasser Finlandsskogen barnehage
- Ny stilling som barnevernleder

Nye driftstiltak

- Utstyr Brekkeåsen og Solhaug barnehager
- Ny bruker Vestgårdveien
- Økt vannavgift

INVESTERINGER

- Bygging av nytt høydebasseng
- Ferdigstillelse av gangvei langs Lundsveien
- Ny gangvei fra Engsveien til Kirkelund
- Nytt ventilasjonsanlegg Kirkelund, A-fløy og saltak

INNLEDNING

Økonomiplanens formål.

Økonomiplanleggingen skal med utgangspunkt i dagens økonomiske situasjon og realistiske anslag på fremtidige inntekter og utgifter være til hjelp for kommunen til å

- få oversikt over den økonomiske handlefriheten og
- foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Ved en stabil utvikling i de økonomiske rammene vil en kunne bidra til en rasjonell og effektiv kommunal forvaltning. I denne forbindelse er det vesentlig at kommunen opparbeider økonomiske buffere i økonomisk gode år som kan benyttes i år hvor de økonomiske vilkår er mindre gunstige. I årets økonomiplan er det foreslått å bruke 2,95 mill kr av disposisjonsfondet som er blitt styrket gjennom tidligere overskudd på driften. Fondet bør styrkes ved framtidige overskudd på driften.

INFORMASJON OM ØKONOMIPLANMODELLEN

Konsekvensjustert budsjett

Modellen tar utgangspunkt i budsjettet for 2009 slik det ble vedtatt i kommunestyret. Dette budsjettet justeres for tiltak som bare skal ha ettårsvirkning, for tiltak som ikke har helårsvirkning, for tiltak som er vedtatt etter budsjettbehandlingen. Skatt og rammetilskudd legges inn med kjent nivå fra kommuneproposisjonen. Vi får da et konsekvensjustert budsjett som er utgangspunktet for økonomiplanperioden og som viser hvor mye penger det er til rådighet i perioden.

Nye driftstiltak

Virksomhetene har utarbeidet sine forslag til tiltak i økonomiplanen uten at det er gitt økonomiske rammer til hver enkelt virksomhet. Dette for å ha en samlet oversikt over behov og ønsker i kommunen. De totale forslagene er større enn det kommunens rammer tilsier. Forslagene som det ikke er funnet plass til innenfor økonomiplanperioden er satt opp i egen kolonne på driftstiltakene (ikke funnet plass til) og i kolonnen ”senere” på investeringstiltakene.

Som i det generelle regnskapet for kommunen fremkommer i hovedsak inntekter som negative tall (minus foran) og utgifter som positive tall om ikke annet er spesifisert.

Alle tall er i hele tusen kroner hvis ikke annet er angitt.

Økonomiplanen er utarbeidet i faste priser. Det betyr at alle utgifter og inntekter er satt opp ut fra 2009 nivå. Det forventes at lønns- og prisvekst blir kompensert gjennom rammetilskuddet. Det er lagt til grunn samme nivå for skjønnstilskudd som for 2009.

ØKONOMISK SITUASJON

Skiptvet kommunes økonomiske situasjon er analysert i årsmeldingen for 2008 og i budsjettet for 2009.

God budsjett disiplin, effektiviseringstiltak og regnskapsmessig overskudd har gjort at Skiptvet kommune har balanse i sin økonomi.

Konsekvensjustert driftsbudsjett gir ingen økonomisk handlefrihet og netto utgiftsøkninger må dekkes opp gjennom økte inntekter eller reduserte utgifter.

Skiptvet kommune har fått en reduksjon i sine frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i forhold til det som er budsjettet for 2009. For 2009 er dette kompensert gjennom ekstra bevilgning fra staten for dette året. Inntektsreduksjonen skyldes lavere folketall og lavere skatteinntekter enn budsjettet/forventet. I økonomiplanen budsjetteres det ut fra at våre inntekter fra skatt og ramme vil bli 0,5 mill kr høyere enn modellen fra KS tilsier. Dette ut fra en forventet vekst i folketallet blant annet som følge av boligbygging. Økningen er lagt på rammetilskuddet.

Inntekter fra eiendomsskatt og utbytte fra Østfold Energi holdes uendret i perioden. , Konesjonskraftinntektene er redusert med 600.000 kr.

DIVERSE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN

Skatteinntekter

Inntektssystemet er under endring og det er en dreining mot at en større andel av de frie inntektene kommer fra rammetilskudd og at andelen av skatteinntektene ikke øker. For Skiptvet kommune, som har lave skatteinntekter sees dette som en fordel. Skatteinntekten forventes iht revidert nasjonalbudsjett/kommuneøkonomiproposisjonen allikevel å øke neste år for deretter å holdes på dette nivået resten av perioden. Inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk er beregnet å øke med 1 mill kr.

Dette gir følgende skatteinngang i økonomiplanperioden:

	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Skatt inkl naturressursskatt	-66 202	-59 635	-59 635	-59 635	-59 635
Eiendomsskatt	-10 510	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
Sum skatt	-76 712	-71 135	-71 135	-71 135	-71 135

Rammetilskudd og øvrige statstilskudd

Beregning av rammetilskuddet er gjort med utgangspunkt i kommuneproposisjonen. Det forutsettes at økninger i lønnsutgifter og prisstigning blir kompensert i rammetilskuddet.

	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Rammetilsk fra modellen inkl skjønn	-49 755	-58 280	-58 491	-58 491	-58 491
Skjønn skattesvake kommuner sørN		-100	-100	-100	-100
Forventet realøkning		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum rammetilskudd	-49 755	-59 380	-59 591	-59 591	-59 591

I økonomiplanen er rammetilskuddet økt med 0,5 mill kr i forhold til KS-modellen. Videre er det tatt utgangspunkt i at kommunen får skjønntilskudd (0,5 mill kr) på samme nivå som i 2009 samt tilskudd for skattesvake kommuner i Sør-Norge (0,1 mill kr).

Statlige tilskudd er rentekompensasjon for investering i skole og pleie- og omsorg samt flyktningetilskudd. Dette tilskuddet er beregnet lavere da det beregnes av den til enhver tid flytende rente. Det er tatt utgangspunkt i å bosette 1 flyktningefamilie per år.

	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Statlige tilskudd	-5 034	-3 415	-3 492	-3 426	-3 576

Rentenivå

I en planperiode på 4 år er det usikkerhetsmomenter mht rentenivået. Det er tatt utgangspunkt i en rente på våre lån på 2,4 - 3% avhengig av betingelsene på lånene. På renteinntekter er det tatt utgangspunkt i en rente på 2,7 %. Om renteutgiftene stiger vil også renteinntektene stige. Tidligere var kommunens lån omtrent like store som de pengene vi har i banken. Nå er lånene større slik at en økning i låne- og innskuddsrentene vil slå negativt ut. Men det er tatt som utgangspunkt at rentenivået ikke vil endre seg vesentlig i den nærmeste tiden.

Ordinære lån	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Renter løpende lån	3 130	1 560	1 560	1 560	1 560
Renter nye lån	0	70	205	265	255
Avdrag løpende lån	3 130	3 280	3 280	3 280	3 280
Avdrag nye lån	0	100	300	400	400
Sum renter	3 130	1 630	1 765	1 825	1 815
Sum avdrag	3 130	3 380	3 580	3 680	3 680

Startlån avdrag	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Mottatte avdrag S-lån	-250	-250	-250	-250	-250
Mottatte avdrag nye S-lån	0	0	0	0	0
Betalte avdrag S-lån	372	372	372	372	372
Betalte avdrag nye S-lån	0	0	0	0	0
Nto avdrag S-lån	122	122	122	122	122

Netto avdrag Startlån foreslås dekket med overføring fra driftsbudsjettet.

Startlån renter	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Mottatte renter S-lån	-250	-100	-100	-100	-100
Mottatte renter nye S-lån	0	0	0	0	0
Betalte renter S-lån	346	148	148	148	148
Betalte renter nye S-lån	0	0	0	0	0
Nto renteutgift S-lån	96	48	48	48	48

Nto renter og avdrag	2009 B	2 010	2 011	2 012	2 013
Renteutgifter	3 476	1 778	1 913	1 973	1 963
Mottatte renter S-lån	-250	-100	-100	-100	-100
Utbytte ØE	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Konsesjonskraft	-1 500	-900	-900	-900	-900
Renteinntekter	-2 470	-1 080	-1 080	-1 080	-1 080
Netto renteutgift	-2 244	-1 802	-1 667	-1 607	-1 617
Avdrag	3 130	3 380	3 580	3 680	3 680
Netto avdragsutg	3 130	3 380	3 580	3 680	3 680

KONSEKVENJUSTERT DRIFTSBUDSJETT

Konsekvensjustert driftsbudsjett	2 010	2 011	2 012	2 013
SENTRALADMINISTRASJON				
Sum konsekvensj. SENTRALADM	0	0	0	0
KIRKELUND				
Elev Mortenstua	250	600	600	600
Elev Eidsberg kommune	-230	-500	-500	-500
Lønnsutgifter velkomst.gr.	618	618	618	618
Sum utg konsekvensj. KIRKELUND	638	718	718	718
Inntekter				
1.2100 Økt tilsk.til ensl. Mindreårige	-618	-618	-618	-618
Sum innt konsekv. KIRKELUND	-618	-618	-618	-618
VESTGÅRD				
Driftsutgifter				
Elev i annen kommune	68	68	68	0
Elev Mortenstua	-350	-600	-600	-600
Sum utg konsekvensj. VESTGÅRD	-282	-532	-532	-600
BARNEHAGE				
Driftsutgifter	3000	3000	3000	3000
Sum utg konsekvensj. BARNEHAGE	3 000	3 000	3 000	3 000
Inntekter				
Statstilskudd	-2500			
Rammetilskudd		-2700	-2700	-2700
Økt foreldrebetaling	-500	-300	-300	-300
Sum innt konsekv. BARNEHAGE	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
KULTUR				
Sum konsekvensj. KULTUR	0	0	0	0
PLEIE- OG OMSORG				
Sum utg konsekv. PLEIE/OMSORG	0	0	0	0
Inntekter				
Sum innt konsekv. PLEIE/OMSORG	0	0	0	0

SOSIAL/BARNEVERN 1.3201 Barnevernleder	500	500	500	500
Sum konsekvensj. SOSIAL	500	500	500	500
HELSE 1.33xx				
Sum konsekvensj. HELSE	0	0	0	0
NÆRING OG TEKNIKK				
Sum konsekvensjustert NT	0	0	0	0
Sum utgifter konsekv. budsjett	3 856	3 686	3 686	3 618
Sum inntekter konsekv. budsjett	-3 618	-3 618	-3 618	-3 618
SUM KONSEKVENJUSTERT	238	68	68	0

Kommentarer til de enkelte tiltak:

KIRKELUND

Elev Mortenstua

Ansvaret for eleven overføres fra Vestgård til Kirkelund høsten 2010, og vil være Kirkelund skoles ansvar til og med våren 2016. Legges derfor inn med 5 mnd. i 2010, deretter helårsvirkning.

Elev Eidsberg kommune

Elev bosatt i Skiptvet kommune som går på skole i Eidsberg. Er ferdig på skolen sommeren 2010.

Lønnsutgifter velkomstgruppa

Kommunen har ansvar for undervisningstilbudet til ungdommene som er på Skiptvet Omsorgssenter. Utgiftene dekkes med statlig tilskudd.

Økt statstilskudd enslige mindreårige

Tilskuddet økt fra kr. 66.770 pr. elev/år til kr. 145.530 elev/år
Det er budsjettert ift. 9 elever

VESTGÅRD SKOLE

Elev som går på skole i annen kommune. Standardsats.

Elev Mortenstua

Ansvaret for eleven overføres fra Vestgård til Kirkelund høsten 2010, og vil være Kirkelund skoles ansvar til og med våren 2016. Tas derfor ut med 8 mnd. i 2010, deretter helårsvirkning.

BARNEHAGE

Finlandsskogen barnehage vil være i full drift hele 2010. Det blir en betydelig kapasitetsøkning med utgifter til ansatte og generell drift. Regjeringen sier at kommunens andel av driftsutgiftene skal være uendret. Utgiftene forutsettes dekket av foreldrebetaling og tilskudd.

Fra 2011 innlemmes tilskudd til barnehagedrift i rammetilskuddet. På grunn av sterke signaler om gratis kjernetid i barnehagen for femåringer, er foreldrebetalingen satt ned fra 2011.

NAV

I 2009 er det opprettet ny stilling som barnevernleder.

Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan

	Budsjett 2009	Økoplan 2010	Økoplan 2011	Økoplan 2012	Økoplan 2013
Sum driftsutgifter	178 958	182 814	182 644	182 644	182 576
Sum driftsinntekter	-47 367	-50 985	-50 985	-50 985	-50 985
Netto driftsutgifter	131 591	131 829	131 659	131 659	131 591
Skatteinntekter	-76 712	-71 135	-71 135	-71 135	-71 135
Rammetilskudd	-49 755	-58 880	-59 091	-59 091	-59 091
Div. statlige tilskudd	-5 034	-3 415	-3 492	-3 426	-3 576
Brutto driftsresultat	90	-1 601	-2 059	-1 993	-2 211
Netto renteutgifter	-2 244	-1 872	-1 872	-1 872	-1 872
Netto avdragsutgifter	3 130	3 280	3 280	3 280	3 280
Netto driftsresultat	976	-193	-651	-585	-803
Brukt slik:					
Netto avsetning	0	0	0	0	0
Overført til kapbudsj	122	122	122	122	122
Bruk av fond	-1 098	-500	-500	-500	-500
Resultat driftsbudsjett	0	-571	-1 029	-963	-1 181

Resultatet viser at det er ca 1 mill kr som kan disponeres til nye tiltak

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

Hovedvekten av inntektene til kommunen bestemmes av staten gjennom rammetilskudd, skjønntilskudd og fastsetting av skattøret. Disse inntektene kan kommunen ikke påvirke.

Kommunen har i budsjettet for 2009 lagt opp til selvkost på alle tjenester hvor dette er mulig bortsett fra to områder (byggesaksbehandling og oppmåling). Stortinget har innført tak på betaling for barnehageplasser og pleie- og omsorgstjenester. Kommunen har dermed små muligheter til å øke inntektene.

NYE TILTAK I ØKONOMIPLANEN

Driftstiltak

Pri	Driftstiltak	2 010	2 011	2 012	2 013	Ikke funnet plass til
	1.1 SENTRALADMINISTRASJON					
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	50% stilling regnskap/lønn	0	0	0	0	215
2	1/2 driftstilskudd fysiot	0	0	0	0	147
	Kirken					
1	Utvidelse kirkeverge - 10% (til 80%)	0	0	0	0	50
	Sum utgifter 1.1	0	0	0	0	412
1	Sum inntekter 1.1	0	0	0	0	0
	1.21 KIRKELUND					
	Sum konsekvensjustert budsjett	638	718	718	718	
1	2 lærerstillinger	0	0	0	0	1000
2	Inventar Smiuåsen/Løkkerud	0				250
3	Utskifting pc'er	0	0	0	0	120
4	Projektorer til klasserom	0				170
	Sum utgifter Kirkelund	638	718	718	718	1 540
	Sum konsekvensjustert budsjett	-618	-618	-618	-618	
1	Sum inntekter Kirkelund	-618	-618	-618	-618	0
	1.21 VESTGÅRD					
	Sum konsekvensjustert budsjett	-282	-532	-532	-600	
1	120 % lærerstillinger	0	0	0	0	600
2	80% assistentstilling	0	0	0	0	290
4	20% lærer - minoritetsspr.-helårsv	0	0	0	0	100
5	50% ass - helårsvirkning	0	0	0	0	180
6	20% bibliotekarstilling	0	0	0	0	100
7	20% sekretær - utvidelse	0	0	0	0	70
8	Uteområder/lekeapparater	0				300
9	Oppussing klasserom	0				100
10	Lærebøker	0	0	0	0	74
11	Bøker biblioteket	0	0	0	0	20
12	Utskifting av pc'er	0	0	0	0	80
	Sum utgifter Vestgård	-282	-532	-532	-600	1 914
1	Sum inntekter Vestgård	0	0	0	0	0

	1.2 BARNEHAGE					
	Sum konsekvensjustert budsjett	3 000	3 000	3 000	3 000	
1	Klatretårn Brekkeåsen bh	120				
2	Lekeplass Solhaug bh	280	0			100
3	Rekruttere og beholde førskolel	0	0	0	0	200
4	Varmekabler/oppussing Brekke.bh		0			100
	Sum utgifter Barnehage	3 400	3 000	3 000	3 000	400
1	Sum konsekvensjustert budsjett	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
	Fond bh - pri 1 og 2	-400				
	Sum inntekter Barnehage	-3 400	-3 000	-3 000	-3 000	0
	1.2 KULTUR					
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	Sum utgifter Kultur	0	0	0	0	0
1	Sum inntekter Kultur	0	0	0	0	0
	1.31 PLEIE- OG OMSORG					
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	Bemanning, ny bruker Vestgårdveien, 1,62 årsv.	572	858	858	858	
2	Utvidet bemanning, 1,5 årsvverk dement	0	0	0	0	820
3	Utvidet helgebemanning,	0	0	0	0	207
4	Utvidet legetjeneste, 0,27 årsvverk	0	0	0	0	180
5	Utvidet kap hj.sykpl., 1,5 + 0,5 årsv	0	0	0	0	1 136
6	Utvidet kap hj.hj., 0,5 + 1 årsvverk		0	0	0	582
7	Hyller til kjøle kantine	0				60
8	Utstyr til rehab. avdelingen	0				80
9	Trivselsutstyr til palliative rom	0				50
10	Omsorgslønn	0	0	0	0	387
11	Utvidelse renhold, 0,1 årsvverk	0	0	0	0	44
12	Renhold i Doktorsvingen, 0,1 årsvverk	0	0	0	0	44
13	Økt bem., dementavd syk 4, 0,6 årsv		0	0	0	311
14	Utvidet nattjeneste, 1,8 årsvverk		0	0	0	1145
15	Omgjøring av alle kortvakter i virksomh.		0	0	0	454
16	Økning på rehab avd.		0	0	0	1200
17	Utvidelse av lederst renhold, 0,2 årsvverk		0	0	0	115
18	Ambulerende vaktm.		0	0	0	311
19	Bemanning på ny syver enhet, 9,6 årsv.			0	0	5000
20	Drift nye syv plasser			0	0	190
21	Handicap bil			0		440
22	Bem., 10 omsorgsboliger, 4,2 årsv				0	2263
23	Renhold , 0,5 årsvverk				0	183
24	Utvidet kap hjemmesykepl , 2,8 årsvverk				0	1415
	Sum utgifter Pleie/omsorg	572	858	858	858	16 617
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	Inntekt 7 plasser			0	0	-750
	Sum inntekter Pleie/omsorg	0	0	0	0	-750

	1.32 SOSIAL/BARNEVERN					
	Sum konsekvensjustert budsjett	500	500	500	500	
1	30% stilling flyktningekons	0	0	0	0	140
	Sum utgifter Sosial	500	500	500	500	140
1	Sum inntekter Sosial	0	0	0	0	
	1.31 HELSE					
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	Sekretærstilling - 5% økn					20
	Sum utgifter Helse	0	0	0	0	20
1	Sum inntekter Helse	0	0	0	0	
	NÆRING OG TEKNIKK					
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	20% økt vaktmesterstilling	0	0	0	0	100
2	Økt vedlikehold komm. Bygn.	0	0	0	0	725
3	Økt vedlikehold komm. Veier	0	0	0	0	600
4	Utskifting kassebil	0				200
	Sum utgifter NT	0	0	0	0	1 625
1	Økt vannavgift	-375	-663	-980	-980	
	Sum inntekter NT	-375	-663	-980	-980	0
	SUM UTGIFTER	4 828	4 544	4 544	4 476	22 668
	SUM INNTEKTER	-4 393	-4 281	-4 598	-4 598	-750
	netto utgift nye driftstiltak	435	263	-54	-122	21 918

Kommentarer til de enkelte driftstiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

50% stilling regnskap og lønn

Arbeidsoppgavene er store og det er satt opp en stilling som kan hjelpe til på begge områdene.

½ driftstilskudd fysioterapeut

Kommunen har 1 1/2 driftstilskudd for privatpraktiserende fysioterapeut og 1 fastlønnsstilling. Det er kommet ønske fra fysioterapeuten som har ½ driftstilskudd om at dette økes til 100%.

KIRKEN

Kirken ber om utvidelse av stillingen som kirkeverge fra 70% til 80% stilling.

KIRKELUND

2 lærerstillinger

For å nærme oss ambisjonen i BMS mht. lærertetthet, legges det inn 2 stillinger

Inventar Smiåsén/Løkkerud

Kirkelund skal disponere disse lokaler til velkomstgruppa/evt. alternativ undervisning.

Alt inventar må kjøpes.

Utskiifting av Pcer

For å opprett holde dagens standard er dette er nødvendig årlig kostnad

Projektorer

Kirkelund vil utstyre alle klasserom med hver sin projektor

VESTGÅRD

120 % - fast lærerstilling

Generell styrking av lærertetthet (jf. BMS ambisjonsnivå). Mange ressurskrevende elever begynner på Vestgård høsten 2009. Behov for utvidelse av adm. ressursen for undervisningsinspektør (varslet i årsmeldingen for 2008).

80 % - assistentstilling

Styrking på skole og SFO – knyttet til krevende 1. trinn.

20 % lærerstilling

Styrking knyttet til minoritetsspråklige elever.

50% stilling for assistent

20 % stilling – bibliotekar

20 % utvidelse av sekretær stilling

En del av oppgavene som tidligere ble ivaretatt av skolekontoret ligger nå hos oss.

Uteområdet/lekeapparater

Behov for oppgradering.

Lærebøker

Mange av bøkene som brukes på skolen er engangsbøker som må kjøpes inn hvert år.

Behov for nytt læreverk i norsk og RLE.

Boksamling

Skolen bibliotek flyttes til nye lokaler i.f.m. utbygging. Dette medfører behov for innkjøp.

Utskiifting av PC-er

BARNEHAGE

Inventar og utstyr Brekkeåsen barnehage

Etter tilsyn på lekeklassen i Brekkeåsen barnehage måtte halvparten av klatretårnet rives. Barnehagen har liten uteplass, og det er viktig at den stimulerer til allsidig lek. Barnehagen savner klatretårnet, og ønsker å kjøpe et nytt som er godkjent. Tiltaket beregnes dekket ved bruk av fond.

Inventar og utstyr Solhaug barnehage

Etter tilsyn på lekeklassen i Solhaug barnehage er enkelte lekeapparater blitt kassert. Lekeklassen er ikke stimulerende nok for de eldste barna. Det er også mye sand på plassen. Det er behov for en betydelig oppgradering med store lekeapparater, fallunderlag, asfalterte småveier og beplantning. Solhaug barnehage utarbeider en plan for oppgraderingen. Tiltaket er fordelt over to år, og midlene i 2009 beregnes dekket ved bruk av fond.

Rekruttere og beholde førskolelærere

Det brukes betydelige ressurser til å skaffe utdannet personale som pedagogiske ledere. Kommunen bør omarbeide barnehagenes kompetanseutviklingsplan og la den inneholde vesentlige tiltak for å rekruttere og beholde førskolelærere. En slik plan forutsetter tilgjengelige midler.

Vedlikehold bygninger Brekkeåsen barnehage

Gulvbelegget i Brekkeåsen barnehage har dårlig kvalitet. Det er misfarget og begynner å få hull. Noen gulv er kalde og trenger gulvvarme. Grunnet stor slitasje nederst på veggene bør de få et strøk maling.

Fond barnehage

Statlige tilskudd til barnehage er øremerkede. Om det blir penger til overs settes disse på fond. Utgiftene til lekeapparater dekkes med dette fondet.

PLEIE- OG OMSORG

Bemanning ny bruker i Vestgårdveien. Innflytting 01.05.10

Utvidet bemanning på dementavdelingen. Det er beregnet 1,5 årsverk – utvidelse kveld.

Utvidet helgebemanning.

Gjelder rehab, sykehjem I og II

Utvidet legetjeneste.

Gjelder sykehjemsavdelingene. Det er i dag legetjeneste med 5 timer per uke. Det ønskes utvidelse med 10 timer per uke.

Utvidet kapasitet i hjemmesykepleien

Det søkes om utvidelser med til sammen 2 årsverk i løpet av perioden. Årskostnaden for 2 årsverk er kr 1.136.000.

Utvidet kapasitet hjemmehjelp

Det søkes om utvidelser med til sammen 1,5 årsverk i løpet av perioden. Årskostnaden for 1,5 årsverk er kr 582.000

Hyller til kjølerommet i kantina.

Diverse utstyr til rehabiliteringsavdelingen

Trivselsutstyr til det palliative rommet på sykehjem I

Omsorgslønn.

Utvidelse tilsvarende 1 årsverk

Utvidelse renhold

Renhold Doktorsvingen

Økt bemanning dementavdeling og sykehjem 4

Utvidet natt tjeneste

Utvidelse med 1 person til på natt. Natt tjenesten dekker både institusjon og hjemmeboende.

Omgjøring alle kortvakter

For å få turnus til å gå opp brukes det kortvakter. Disse ønskes omgjort til vanlig vaktlengde (arbeidsdag)

Økning på rehabiliteringsavdelingen

Utvidelse av lederstillingen for vaskeri og renhold

Ambulerende vaktmester

Bemanning ny avdeling med 7 beboere

Drift av ny avdeling med 7 beboere

Ny handikap bil

Bemanning 10 nye omsorgsboliger

Økt renhold nye arealer

Utvidelse av kapasiteten i hjemmesykepleien.

NAV/SOSIAL OG BARNEVERN/HELSESTASJON

30% stilling som flyktningskonsulent.

5% stilling sekretær helsestasjonen.

Stillingen er på 33% og foreslås utvidet.

NÆRING OG TEKNIKK

20% vaktmesterstilling

Begrunnes med økt bygningsmasse(Vestgård skole, NAV/servicekontor)

Økt vedlikehold kommunale bygninger

Jfr vedlikeholdsplan

Økt vedlikehold kommunale veier.

Jfr vedlikeholdsplan

Utskifting kassebil

Økt vannavgift

Som følge av at selvkostfondet er brukt opp må vannavgiften økes med om lag 15% i 2010 til 13,04 kr/m³.

Som følge av investeringer i nytt vanntårn må vannavgiften økes ytterligere med følgende ca beløp:

I 2011 økes med 10% til 14,34 kr/m³

I 2012 økes med 10% til 15,77 kr/m³

I tillegg kommer vanlig prisstigning

Kommentarer til de enkelte investeringstiltak:

KIRKEN

Kirken ber om midler til ny gravlund, ny veiadkomst, ny driftsavdeling og ny kirkestue/administrasjon. Det er bevilget midler til utredning av ny kirkegård. De nye behovene til bli tatt inn i dette planleggingsarbeidet og kostnadsberegnet før det tas med i økonomiplanen.

KIRKELUND

Opparbeidelse av uteområdet

Dette gjelder fortrinnsvis mellomtrinnets uteområde, hvor det er sterkt ønske om leike- / klatreapparater. Vi har også foreløpige planer om en hinderløype/bane på området ved forballbanene.

Kontorarbeidsplasser for lærere

Arbeidsrommene brukes i dag både som teamrom/møterom og arbeidsrom for den enkelte lærer. Rommene er overfylte (6-8 lærere pr. rom) og behovet for bedre kontorarbeidsplasser er påtakelig.

Klasserom/grupperom

Nye undervisningsformer og mer gruppedeling krever større bruke av tilleggsrom. Mange av klasserommene er i dag svært trangbodde og små. Enkelte klasser på skolen har 28-29 elever. Det foreligger planer om at vi skal få økt antallet flyktninger på skolen til ca 24. De kommer fra ulike regioner og språkgrupper og har svært ulik grad av skolegang. Dette i seg selv krever ytterligere arealer i tillegg til arealene på Smiåsén og Løkkerud.

Kanoer

Det er satt opp kostnad for 2 pakker a 8 stk. kanoer. Hver pakke inkluderer kanoer m/årer og vester + 1 bilhenger med kanostativ. Kanoer til bruk for skolene og evt til utlån/utleie for fritidsklubben, ansatte med mer.

PLEIE- OG OMSORG

Det er tatt inn tiltakene fra omsorgsplanen.

NÆRING OG TEKNIKK

Nytt høydebasseng.

Krav fra Mattilsynet. Påkrevd for å sikre vannforsyningen til nye boligfelt, samt tilstrekkelig brannvann ved større hendelser. Det er budsjettert ut fra en kapasitet på 2 ganger døgnforbruket.

Fullfinansiering Gangveg langs Lundsveien.

Påkrevd for å kunne ferdigstille dette prosjektet.

Ventilasjonsanlegg ved Kirkelund skole.

Det er tatt inn ventilasjonsanlegg til A-fløya (Adm.bygg) og Flatskole. Det er planlagt at det legges saltak på denne fløya og at ventilasjonsanlegget plasseres der. Øvrige anlegg bør sees i sammenheng med utredning av behov for lærerarbeidsplasser, nye klasserom mv.

Ny hovedtavle Herredshuset.

I samsvar med øk.plan 2009-2012.

Ventilasjonsanlegg Herredshuset.

Trengs nytt varmegjenvinningsanlegg.

Utbedring tak på Sollia.

Ikke funnet rom for i årets "krisepakke"

Bryggeanlegg Grønnsund.

Skal bryggeanlegget på Grønnsund fortsatt ligge kreves utskiftning av pillarene her m.m.

Renovering Renseanlegg.

Renseanlegget er ca. 33 år gammelt og større renoveringer må påregnes.

Utskiftning gatelys.

Utskiftning av kvikksølvdamplamper til høytrykknatriumlamper vil gi bedre lyskvalitet og lavere strømforbruk.

Utskiftning av vannledning

På sikt regnes med å bli større behov for utskiftning av eternittrøra på hovedvannledningsnettet.

ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT

HOVEDOVERSIKT DRIFT - FASTE PRISER

	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
INNT OG UTG PR HKAP					
A. DRIFTSUTGIFTER					
1.1 Sentraladministrasjon	20 109	20 109	20 109	20 109	20 109
1.210 Kirkelund	23 244	23 882	23 962	23 962	23 962
1.211 Vestgård	13 518	13 236	12 986	12 986	12 918
1.22x Barnehager	21 580	24 980	24 580	24 580	24 580
1.2xx Kultur	6 095	6 095	6 095	6 095	6 095
1.31 Pleie- og omsorg	48 780	49 352	49 638	49 638	49 638
1.32 Sosial, barnevern, helsestasjon	13 648	14 148	14 148	14 148	14 148
1.33 Helse	3 126	3 126	3 126	3 126	3 126
1.4 Næring og teknikk	28 858	28 858	28 858	28 858	28 858
SUM A DRIFTUTGIFTER 1.1 - 1.4	178 958	183 786	183 502	183 502	183 434
B. DRIFTSINNEKTER					
1.1 Sentraladministrasjon	-757	-757	-757	-757	-757
1.210 Kirkelund	-3 473	-4 091	-4 091	-4 091	-4 091
1.211 Vestgård	-1 588	-1 588	-1 588	-1 588	-1 588
1.22x Barnehager	-19 206	-22 606	-22 206	-22 206	-22 206
1.2xx Kultur	-514	-514	-514	-514	-514
1.31 Pleie- og omsorg	-8 397	-8 397	-8 397	-8 397	-8 397
1.32 Sosial og barnevern	-1 676	-1 676	-1 676	-1 676	-1 676
1.33 Helse	0	0	0	0	0
1.4 Næring og teknikk	-11 756	-12 131	-12 419	-12 736	-12 736
SUM B DRIFTSINNEKTER 1.1 -1.4	-47 367	-51 760	-51 648	-51 965	-51 965
C. NETTOUTGIFT 1.1 -1.4	131 591	132 026	131 854	131 537	131 469
D. SKATTER MV					
Skatt på inntekt og formue	-66 202	-59 635	-59 635	-59 635	-59 635
Eiendomsskatt	-10 510	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
SUM D. NETTO SKATTER MV	-76 712	-71 135	-71 135	-71 135	-71 135
E. Tilskudd fra staten	-5 034	-3 415	-3 492	-3 426	-3 576
F. Rammetilskudd	-49 755	-58 880	-59 091	-59 091	-59 091
G. SUM DR.INNT. 1.1 - 1.4 (Sum B)	-47 367	-51 760	-51 648	-51 965	-51 965
I. SUM DRIFTSINNT (D+E+F+G)	-178 868	-185 190	-185 366	-185 617	-185 767
J. SUM DRIFTSUTGIFTER (Sum A)	178 958	183 786	183 502	183 502	183 434
K. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	90	-1 404	-1 864	-2 115	-2 333
L. Netto renteutgifter	-2 244	-1 802	-1 667	-1 607	-1 617
M. Netto gjeldsavdrag	3 130	3 380	3 580	3 680	3 680
N. NETTO DRIFTSRESULTAT	976	174	49	-42	-270
BRUKT SLIK:					
O. Netto avsetninger	0	0	0	0	0
P. Overført kapitalbudsjett	122	122	122	122	122
Avsetninger til fond	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-1 098	0	0	0	0
Q. UDISP/UIINDEKKET DRIFTSRES	0	296	171	80	-148
Effektivisering (- er reduksjon)		-296	-171	-80	148
BALANSE ØKONOMIPLAN	0	0	0	0	0

HOVEDOVERSIKT KAPITAL – FASTE PRISER

INNT OG UTG PR HKAP	2010	2011	2012	2013
A. INVESTERINGSUTGIFTER				
01 Sentraladministrasjonen	0	0	0	0
1.210 Kirkelund	0	0	0	0
1.211 Vestgård	0	0	0	0
1.22x Barnehager	0	0	0	0
1.2xx Kultur	0	0	0	0
1.31 Pleie- og omsorg	0	0	0	0
1.32 Sosial og barnevern	0	0	0	0
1.33 Helse	0	0	0	0
1.4 Næring og teknikk	6 900	7 250	0	0
08 Etableringslån	122	122	122	122
SUM A INVEST UTG 0.1 - 0.4	7022	7372	122	122
B. Utlån, aksjekjøp mv				
C. Diverse utg	0	0	0	0
D. Avsetninger	0	0	0	0
E. SUM FINANSIERINGSBEHOV	7022	7372	122	122
FINANSIERING:				
Fremmedkapital	0	0	0	0
F. Bruk av lån	4 000	4 000	0	0
G. Salgsinntekt	0	0	0	0
H. Tilskudd, refusjoner vedr inv Egenkapital	1 750	1 450	0	0
I. Salg av fast eiendom mv				
J. Mottatte avdrag, aksjesalg mv				
K. Bruk av avsetninger	1 150	1 800	0	0
M. Bidrag fra driftsbudsjett	122	122	122	122
SUM FINANSIERING	7022	7372	122	122
UDISP/UIINDEKKET	0	0	0	0

Investeringene dekkes ved overføring fra driftsbudsjettet, bruk av disposisjonsfondet med 2.950.000 kr og låneopptak på 8 mill kr.

DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfondet per 01.01.09	22.300.689
Investeringer vedtatt før 2009	16.617.200
Netto styrkning vedtatt for 2009	717.947
Sum udisponert del av fondet	6.401.436

Av denne udisponerte delen av fondet foreslås det brukt kr 2,95 mill kr til investeringer i planperioden. Øvrige fond er bundne driftsfond og bundne kapitalfond og tas ikke med da midlene er øremerket for bestemte formål. Kommunen bør minst ha en reserve på 5 mill kr til uforutsette utgifter og svingninger i føringen av premieavviket pensjon.